

معرفی محصول گندم آبی رقم حیران

امین مجیدی، محقق مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع استان قزوین

گرمایی و خشکی کامل پایان فصل رخ دهد یا حداقل با کمترین شدت تنش همراه باشد.

۳. مدیریت تغذیه (کمک به تحمل خشکی)

افزایش تحمل به تنش خشکی از طریق تغذیه مناسب میسر است:

- پتاسیم و نیتروژن: توجه ویژه به مصرف پتاسیم (K) در کنار نیتروژن (N) توصیه می‌شود، زیرا پتاسیم نقش مستقیمی در بهبود کارایی مصرف آب (WUE) و افزایش تحمل گیاه به تنش‌های محیطی دارد.
- آزمون خاک: مصرف کودها باید بر اساس نتایج آزمون خاک منطقه و با در نظر گرفتن نیازهای رقمی حیران صورت پذیرد تا از هدررفت منابع و تشدید تنش به دلیل عدم تعادل غذایی جلوگیری شود.

۴. مدیریت بیماری‌ها و آفات

- زنگ زرد: با توجه به نیمه حساس بودن رقم، پایش هفتگی مزرعه در طول فصل رشد، به ویژه در شرایط رطوبت نسبی بالاتر، برای شناسایی زنگ زرد ضروری است. در صورت نیاز، استفاده از قارچ‌کش‌های سیستمیک توصیه می‌شود.

۵. تناوب زراعی

رعایت تناوب زراعی مناسب (به ویژه با گیاهان غیرمیزبان) اکیداً توصیه می‌شود تا از انباشت عوامل بیماری‌زای خاک که می‌تواند تحمل گیاه را در برابر تنش‌های اصلی کاهش دهد، جلوگیری شود.

نکات تکمیلی برای مزارع قزوین

رقم حیران به عنوان یک جایگزین مناسب برای ارقام پر آب‌بر در شرایط محدودیت منابع آبی قزوین مطرح است. توصیه می‌شود کشاورزان ابتدا با کشت در سطح آزمایشی کوچک، رفتار و نیازهای دقیق این رقم را در شرایط خاک و میکرو اقلیم مزرعه خود در سال اول کشت، ارزیابی نمایند.

کیفیت ثانویه: خوب

مقاومت به خوابیدگی: مقاوم

عادت: رشد بینابین

واکنش به بیماری زنگ زرد: مقاوم تا نیمه حساس

میانگین ارتفاع بوته (سانتیمتر): ۹۱

وزن هزار دانه (گرم): ۴۲

میانگین درصد پروتئین: ۱۲،۲

سختی دانه: ۵۳

میانگین عملکرد دانه در شرایط کم آبیاری (کیلوگرم به هکتار): ۵۱۴۳

میانگین عملکرد دانه در شرایط آبیاری بهینه (کیلوگرم به هکتار): ۸۴۱۷

کشت، ارزیابی نمایند.

توصیه فنی برای کشت در استان قزوین

۱. مدیریت آبیاری بر پایه رویکرد کم آبیاری

با توجه به تحمل نسبی حیران به خشکی، رویکرد کم آبیاری کنترل شده برای مدیریت بهینه آب در استان قزوین توصیه می‌شود:

- اولویت‌بندی مراحل حساس: هرچند رقم حیران تحمل تنش دارد، اما برای دستیابی به عملکردی در حد ۵۱۴۳ کیلوگرم در هکتار (تحت تنش)، آبیاری باید در مراحل زیر اولویت قطعی داشته باشد:
- پنجه‌زنی تا شروع ساقه‌دهی: برای استقرار مناسب بوته.
- تشکیل سنبله و مرحله پر شدن دانه: این مراحل حیاتی‌ترین زمان‌ها برای جلوگیری از کاهش شدید عملکرد و کاهش وزن هزار دانه هستند.
- برنامه کم آبیاری: تعداد دفعات آبیاری باید بر اساس وضعیت رطوبتی خاک و پیش‌بینی هوا تنظیم شود. در صورت مشاهده علائم تنش آب در مراحل غیربحرانی، می‌توان فاصله آبیاری‌ها را افزایش داد یا از حجم آب کمتری استفاده کرد، اما نباید از آبیاری در مراحل بحرانی صرف‌نظر کرد.

۲. زمان‌بندی کاشت و سازگاری اقلیمی

- تنظیم کاشت بر اساس تنش نهایی: کشاورزان قزوینی باید زمان کاشت پاییزه را طوری تنظیم نمایند که دوره پر شدن دانه (که معمولاً در اواخر بهار و اوایل تابستان رخ می‌دهد) تا حد امکان قبل از اوج‌گیری تنش